

CYD-BWYLLGOR CORFFOREDIG Y GOGLEDD

28 Tachwedd, 2025

TEITL: Diweddariad ar y Rhaglen Trawsnewid a Gwella 2025-26

AWDUR: Alwen Williams, Prif Weithredwr Dave Hole, Arweinydd Rhaglen

1. PWRPAS YR ADRODDIAD

1.1. Diweddaru'r Aelodau am gynnydd y rhaglen barhaus o drawsnewid a gwella a'r heriau cyfredol.

2. Y PENDERFYNIAD A GEISIR

2.1. Y Cyd-bwyllgor Corfforedig (CBC) i nodi'r diweddariad cynnydd a'r heriau cyfredol o ran trawsnewidiad a gwelliant parhaus y CBC yn ystod 2025/26.

2.2. Cyfarwyddo bod adroddiad pellach yn cael ei gyflwyno ym mis Mawrth 2026 i roi diweddariad ar gyflawni rhaglen 2025/26, gan gynnwys y rhaglen arfaethedig newydd ar gyfer 2026/27.

3. Y RHESWM AM Y PENDERFYNIAD

3.1. Er mwyn cefnogi llywodraethu da ac atebolrwydd corfforaethol, mae'n bwysig bod y CBC yn derbyn diweddariadau rheolaidd ar y rhaglen trawsnewid a gwella parhaus. Ar ôl trosglwyddo, bydd y CBC yn parhau i weithredu ystod o gynhyrchion a phrosiectau, gan gyflwyno newid busnes sylweddol wrth i'r sefydliad ddatblygu ei fodel gweithredu i ateb y galw presennol a'r galw yn y dyfodol. Bydd hyn yn gofyn am ddatblygu rhaglen aml-flwyddyn barhaus sy'n cydfynd â gweledigaeth ac amcanion Cyd-bwyllgorau Corfforedig.

4. CEFNDIR AC YSTYRIAETHAU PERTHNASOL

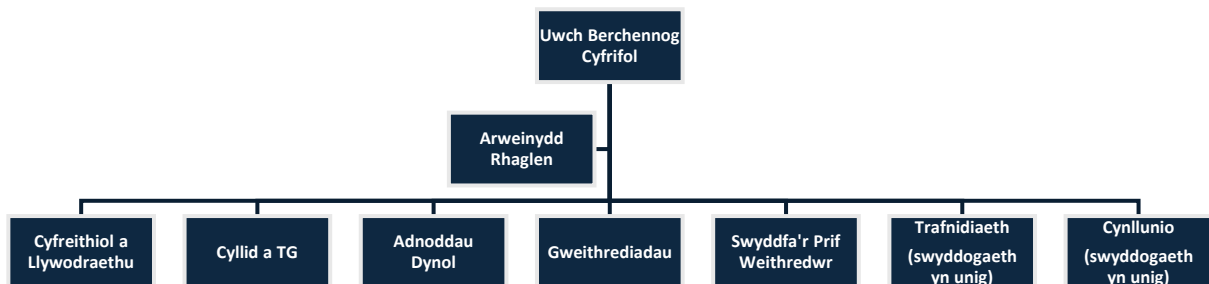
4.1. Mae gan y CBC statws gweithredu llawn, sy'n golygu y gall weithredu fel endid corfforaethol, y gall gyflogi pobl, ac mae ganddo'r trefniadau llywodraethu angenrheidiol ar waith. Mae hyn yn darparu'r prif fframwaith llywodraethu a fydd yn galluogi'r CBC i weithredu fel awdurdod cyhoeddus ar draws ei holl swyddogaethau.

4.2. Ar ôl trosglwyddo'r Cynllun Twf, ei gyllid a'i staff i'r CBC ar 1 Ebrill 2025 ac o dan frand mabwysiedig Uchelgais Gogledd Cymru (ANW), crëwyd rhaglen ddiwygiedig ar gyfer 2025/26. Roedd hyn yn cynnwys ystod sylweddol o brosiectau, cynhyrchion a gwelliannau parhaus a gariwyd ymlaen ers y cyfnod cyn trosglwyddo yn ogystal â gwaith cyflawni o'r newydd. Cyflwynwyd adroddiad i'r CBC ym mis Mehefin 2025 a oedd yn amlinellu'r rhaglen, lle cydnabuwyd ei bod yn uchelgeisiol, ond yn angenrheidiol i'w nodi cyn penodi'r Prif Swyddog Gweithredol newydd, ac i barhau â momentwm y rhaglen gyflawni.

- 4.3. Penodwyd Prif Weithredwr newydd UGC ym mis Mehefin 2025 a bydd yn gweithredu fel yr Uwch Berchennog Cyfrifol (SRO) sy'n atebol am drawsnewidiad parhaus y rhaglen. Cytunwyd gan Fwrdd y Rhaglen i ail-frandio'r rhaglen o 'Gweithredu' i 'Trawsnewid a Gwella' i gyfleu cwrmpas presennol a thebygol y gwaith cyflawni ar ôl trosglwyddo.
- 4.4. Mae'r rhaglen yn cydnabod bod newid nid yn unig yn gyson ond yn bwysig i UGC fel corff cyhoeddus rhanbarthol ac mae'n cyfleu'r gallu i reoli newid/gwelliant penodol lle bydd unrhyw bwyslais ar brosesau ac arferion penodol. Bydd y rhaglen drawsnewid yn ei chyfanrwydd yn ailddiffinio'r sefydliad a bydd gofyn am newid dyfnach ac ehangach, gan gynnwys ei ddiwylliant a'i weithrediadau, dros nifer o flynyddoedd gan ymateb i heriau amgylcheddol mewnol a macro nawr ac yn y dyfodol.
- 4.5. Mae rhaglenni yn sefydliadau dros dro a sefydlir i gyflawni canlyniadau, yn aml dros sawl blwyddyn trwy ystod o brosiectau y cytunwyd arnynt sy'n darparu gallu newydd. Mae rhaglenni dros dro o'r natur hon yn aml yn gofyn am fodel hybrid o adnoddau i sicrhau llwyddiant. Mae'r ymrwymiad hwn i gyflawni newid cymhleth o fewn endid newydd yn aml yn her ac yn daith ddysgu ar gyfer capasiti adnoddau mewnol. Yn sgil hynny, dylid bod angen cymorth gan gyfuniad o gefnogaeth interim neu gefnogaeth ymgynghorol yn ystod gwahanol gamau ei gylch bywyd.

5. CYNNYDD HYD YN HYN

- 5.1. Mae'r rhaglen, ar ôl trosglwyddo, bellach wedi bod yn cael ei chyflawni ers 8 mis. Mae bwrdd y rhaglen yn cael ei arwain gan y Prif Swyddog Gweithredol (yr SRO) ac Arweinydd Rhaglen UGC sy'n ei gadeirio. Mae'r gwaith o gyflawni'r rhaglen yn cael ei reoli ar ffurf matrices a'i arwain trwy sawl arweinydd ffrwd waith o UGC a Chyngor Gwynedd:

- 5.2. Mae rhaglen 2025/26 wedi parhau i fod yn heriol, yn gymhleth ac yn ddibynnol ar adnoddau dynol gan UGC a Chyngor Gwynedd. Mae hyn hefyd yn cynnwys lefel o sicrwydd wrth ddechrau prosiectau mewn amgylchedd cymhleth wrth ymgysylltu â rhanddeiliaid. Mae gwneud cynnydd sylweddol hyd yma wedi bod yn heriol gyda heriau 'allweddol' megis:
 - i.i. Penodi Prif Swyddog Gweithredol newydd ddiwedd Ch1 2025/26, cadarnhad i gytuno ar ddull y rhaglenni a'r cwrmpas cychwynnol
 - i.ii. Prosesau AD i greu swydd reoli fel bod modd recriwtio staff gweithredol UGC
 - i.iii. Prosesau recriwtio a chyfnodau blaenoriaethu i recriwtio rolau allweddol
 - i.iv. Mae amodau'r farchnad wedi denu ac/neu heb ddenu talent cymwys neu ddigon profiadol i gyflawni rolau allweddol
 - i.v. Cwblhau a chymeradwyo Cytundeb Lefel Gwasanaeth gan y ddau barti fel bod modd recriwtio adnoddau drwy gyllid ymrwymedig UGC a nodwyd gan Gyngor Gwynedd i wasanaethu'r cytundeb

- i.vi. Capasiti adnoddau i ganolbwyntio ar drawsnewid a gwella UGC yn ogystal â gweithgarwch gweithredol Busnes fel Arfer
- i.vii. Cyfyngiadau cyllideb
- i.viii. Oedi allanol megis prospectws UGC a dyrannu grantiau
- i.ix. Cefnogaeth partneriaid i gwrdd â dyddiadau cau a chynnydd prosiectau

5.3. Er gwaethaf yr heriau a amlinellwyd, mae'r rhaglen yn parhau i wneud cynnydd. Mae rhai o'r uchafbwyntiau hyn yn cynnwys:

- i. Penodi Prif Swyddog Gweithredol
- ii. Dechrau cam datblygu'r Cynllun Corfforaethol
- iii. Dechrau cam datblygu risg gorfforaethol
- iv. Cyhoeddi Polisi Tâl 2025/26
- v. Gweithredu pensiwn
- vi. Dechrau proses recriwtio UGC mewn camau. Proses yn parhau.
- vii. Derbyn cyllid grant Llywodraeth Cymru Blwyddyn 1 i ddatblygu capasiti a gallu ar gyfer UGC
- viii. Lansio gwefan UGC
- ix. Datblygiad rhanbarthol buddion staff yn dechrau ar gyfer cynnig CLG allan o sgôp
- x. Dechrau datblygu polisi Adnoddau Dynol newydd UGC
- xi. Adolygu cyfansoddiadol parhaus
- xii. Trefniadau prydles adeilad bron â'u cwblhau
- xiii. Comisiynu Adolygiad annibynnol Dylunio Sefydliadol
- xiv. Datblygu Cynllun Strategol Cydraddoldeb a Hawliau Dynol Drafft
- xv. Cyfarfod agoriadol y Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio wedi'i drefnu ar gyfer mis Rhagfyr 2025

5.4. Oherwydd heriau o ran adnoddau a'r gofyn i flaenoriaethu'r gwaith cyflawni, mae rhai o'r isafbwyntiau'n cynnwys:

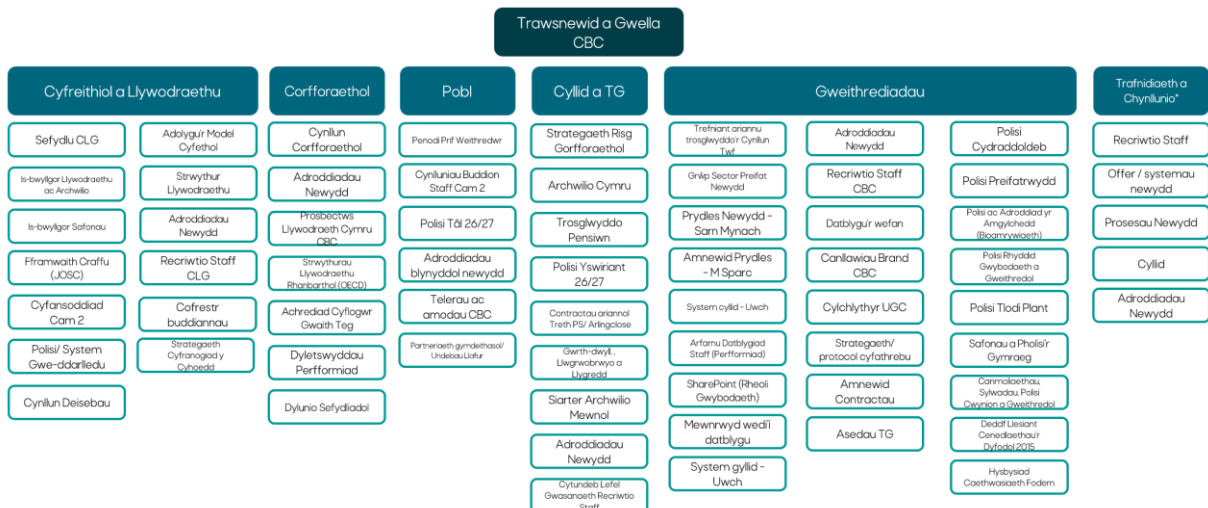
- i. Oedi wrth adolygu prospectws CBC Llywodraeth Cymru
- ii. Datblygu polisi (recriwtio ar hyn o bryd)
- iii. Cwblhau cytundeb CLG fel bod modd recriwtio capasiti adnoddau ychwanegol a chefnogi prosiectau / cynhyrchion sydd wedi'u dad-flaenoriaethu i symud ymlaen
- iv. Recriwtio i UGC i alluogi capasiti adnoddau ychwanegol i gael eu recriwtio a chefnogi prosiectau/cynhyrchion sydd wedi'u dad-flaenoriaethu i symud ymlaen
- v. Oedi wrth gaffael a gweithredu'r System Rheoli Pwyllgorau yn amodol ar ba mor barod yw pwyntiau iii a iv
- vi. Oedi wrth gaffael a gweithredu gwe-ddarlledu yn amodol ar ba mor barod yw pwyntiau iii, iv a v
- vii. Gweithredu'r pwyllgorau sy'n weddill yn ddibynnol ar y gallu o ran adnoddau a chytundeb ehangach y rhanddeiliaid. Safonau a Throsolwg a Chraffu ar y Cyd wedi'u gohirio tan 2026.
- viii. Ymgyrchoedd recriwtio cychwynnol aflwyddiannus yn oedi cynnydd ar hyn o bryd, megis denu ymgeiswyr ar gyfer y swydd Uwch Swyddog Caffael.

5.5. Mae datblygu rhaglen UGC newydd ar gyfer 2026/27 a map ffordd ar gyfer y blynyddoedd dilynol yn debygol o frwr sawl prosiect ymlaen gan gynnwys:

- i. Datblygu Prospectws y CBC
- ii. Datblygu a dosbarthu sawl maes polisi sydd i'w datblygu

- iii. Recriwtio'r staff sy'n weddill i UGC
- iv. Cyngor Gwynedd i recriwtio staff sy'n weddill i gefnogi UGC (yn amodol ar gymeradwyaeth CLG)
- v. System Rheoli Pwyllgorau
- vi. Gwe-ddarlledu
- vii. Gwelliannau cyfansoddiadol
- viii. Newid swyddogaethol i Drafnidiaeth a Chynllunio

5.6. Mae ein rhaglen o brosiectau yn 2025/26 , datblygu cynnyrch a gwelliant parhaus yn parhau i ddatblygu ac fe'i hamlinellir isod:

Noder: Mae cwmipas y rhaglen yn parhau i gael ei adolygu ac yn destun rheolaeth newid

5.7. Y camau nesaf ar gyfer tîm y rhaglen fydd gwneud mwy o gynnydd yn ystod y flwyddyn ariannol hon, datblygu'r rhaglen ar gyfer 2026/27 yn unol â'r weledigaeth a'r amcanion corfforaethol. Byddwn hefyd yn ceisio defnyddio'r cyllid grant a dderbyniwyd yn ddiweddar gan Lywodraeth Cymru yn llawn i fwrw ymlaen â datblygu capasiti a gallu UGC.

6. GOBLYGIADAU ARIANNOL

6.1. Mae trawsnewid a gwella UGC fel yr amlinellir uchod yn rhaglen dros dro. Ar hyn o bryd mae'n cael ei chefnogi gan arweinydd rheoli rhaglenni UGC ac adnodd contractau cyfreithiol Cyngor Gwynedd sy'n anelu at gefnogi canlyniadau rhaglenni. Bydd angen yr adnodd hwn nes bod adnoddau yn cael eu recriwtio i allu bwrw ymlaen heb y gefnogaeth hon. Mae cyllidebau ac unrhyw gyllid grant wedi'u nodi i gefnogi'r rhaglen, ond wrth i ni ddod i ddeall newid sefydliadol pellach, efallai y bydd ceisiadau am gyllid pellach heb ei ymrwymo os oes angen gallu ychwanegol.

7. GOBLYGIADAU CYFREITHIOL

7.1. Nid oes unrhyw oblygiadau cyfreithiol hysbys yn yr adroddiad hwn.

ATODIADAU:

Dim

YMATEB Y SWYDDOGION STATUDOL:**i. Swyddog Monitro:**

"Mae'r adroddiad yn adlewyrchu'r heriau gwirioneddol a'r gwaith sy'n gysylltiedig â sefydlu'r CBC fel awdurdod lleol. Yn ogystal â chyflawni rhaglenni, strategaethau a chynlluniau rhanbarthol ac is-ranbarthol sylweddol, mae gwaith parhaus i greu'r fframwaith polisi a llywodraethu ar gyfer y corff. Mae hyn yn her sylweddol o unrhyw fesur. Mae'r rhain yn cael eu gyrru i raddau sylweddol gan ofynion statudol a rheoleiddiol."

ii. Swyddog Cyllid Statudol:

"Gallaf gadarnhau cywirdeb y wybodaeth ariannol a gynhwysir yn yr adroddiad. Fel y nodwyd ym mharagraff 6.1 uchod, mae'r capasiti sydd ei angen yn cael ei adolygu'n gyson oherwydd natur y prosiect trawsnewid.

Os bydd angen cyllid ychwanegol yn y maes hwn, yn y lle cyntaf byddwn yn chwilio am danwariant mewn penawdau cyllideb eraill ac yn argymhell unrhyw weithgareddau yn ôl yr angen. Bydd unrhyw ofynion adnoddau ychwanegol a nodwyd cyn gosod cyllideb 2026/27 yn cael eu hadrodd i'r CBC fel rhan o'r broses hon."